

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

О. В. Гребенікова
(ініціали та прізвище)

« 29 » серпня 2025 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
HABЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Банківська система
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування спеціалізації)

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Фурсова В.А., доцент, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
менеджменту та бізнес-адміністрування (602)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри к.е.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

В.П. Гатило
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Студентка гр. 641 ф

(підпис)

Тетяна МОСКАЛЕНКО
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Фурсова Вікторія Анатоліївна, к.е.н., доцент. З 2008 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- банківська система;
- облік у банках;
- банківський менеджмент;
- аналіз діяльності банку;
- ризикологія;
- управління фінансовими ризиками аерокосмічної галузі.

Напрями наукових досліджень: рейтингове оцінювання фінансової стійкості банківських установ, банківські кризи, управління фінансовими ризиками.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредитів ЄКТС/ 120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Форма здобуття освіти.

Денна, дуальна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – модульний контроль, залік.

Мова викладання – українська.

Пререквізити – гроші та кредит, фінанси, мікроекономіка, макроекономіка.

Кореквізити – статистика, основи фондового ринку, інвестування

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у студентів системи теоретичних знань у сфері організації і технології здійснення комерційними банками пасивних і активних операцій і надання банківських послуг, а також практичних навичок у виконанні банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, фінансуванням інвестицій та наданням своїм клієнтам інших послуг, а також при застосуванні механізму регулювання діяльності комерційних банків з боку центрального банку.

Завдання дисципліни: – сформувати широку та правильну уяву студентів про діяльність комерційних банків на національному та міжнародному ринку грошей та капіталів; набуття вмінь оперувати нормативно-правовими документами НБУ; аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками; знати види банків і порядок їх створення в Україні; розуміти організацію діяльності банку; усвідомлювати механізм операцій банків з формування власного капіталу; володіти знаннями операцій банків із залучення коштів; володіти знаннями та навиками операцій банків з обслуговування платіжного обороту.

Компетентності, які набуваються:

1) Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2) Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

3) Спеціальні фахові компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Очікувані результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Економічні основи функціонування банків та формування їх ресурсів

Тема 1. Формування банківської системи і ринку банківських послуг в Україні.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Сутність та структура банківської системи. Етапи розвитку банківської системи України. Центральний банк и денежно-кредитная политика. Поняття та види комерційних банків. Принципи діяльності та правові засади комерційного банку. Види банківських операцій.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: проблеми вдосконалення української банківської системи; особливості банківської системи КНР; особливості розвитку Федеральної резервної системи США; особливості розвитку банківської системи європейських країн.

Тема 2. Створення і організація діяльності банків.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Порядок реєстрації комерційного банку. Ліцензування банківської діяльності. Документи, які подаються до територіального управління НБУ для його державної реєстрації. Відокремлені структурні підрозділи банку. Порядок реєстрації представництв іноземного банку. Форми і порядок реорганізації банківських установ. Організаційна структура банку. Стратегія комерційного банку та складові успіху його діяльності

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: організаційна структура комерційного банку та фактори, що її визначають; Іноземні банки в Україні.

Тема 3. Операції комерційних банків з формування ресурсної бази.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Ресурси комерційного банку, їх склад та структура. Власний капітал банку, його структура, джерела формування. Функції основного, додаткового та субординованого банківського капіталу. Міжнародні стандарти власного капіталу комерційних банків (Базельська угода). Аналіз достатності капіталу банку. Методи управління банківським капіталом в Україні та в міжнародній практиці. Сутність та склад пасивних операцій банку. Залучені та запозичені кошти банку. Економічний зміст депозитних операцій, їх класифікація та загальна характеристика. Особливості укладання депозитного договору та встановлення депозитної процентної ставки. Система страхування (гарантування) вкладів населення в банках. Довіреність на розпорядження вкладами. Порядок видачі вкладу після смерті вкладника. Порядок розпорядження рахунками неповнолітніх та інших клієнтів, визнаних недієздатними.

Економічний зміст операцій з недепозитного запозичення коштів, їх загальна характеристика. Роль міжбанківського кредитування, функції та структура ринку міжбанківських кредитів. Особливості одержання централізованих кредитів від НБУ. Операції, пов'язані з отриманням (наданням) кредитів від інших банків. Випуск незабезпечених боргових зобов'язань банку як засіб запозичення ресурсів. Поняття субординованого боргу.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: ресурсна позиція комерційного банку та напрямки її зміцнення; стратегія формування власного капіталу банку; міжбанківське кредитування та перспективи його розвитку в Україні; механізм депозитного обслуговування приватних осіб та напрямки його вдосконалення; страхування депозитів як інструмент забезпечення надійності комерційного банку.

Тема 4. Основи організації банківського кредитування.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Сутність, принципи та функції кредиту, його роль в економіці. Форми та види банківського кредиту. Організація кредитної діяльності банку. Особливості укладення кредитних договорів. Поняття кредитного портфеля банку та його якісна характеристика. Організація банківського кредитування. Поняття і складові кредитної політики банку. Методи надання та способи погашення кредиту. Етапи процесу банківського кредитування. Плата за кредит та фактори, що на неї впливають. Методи ціноутворення на банківські позики. Кредитний ризик та методи управління ним. Методи розрахунку величини кредитного ризику. Система оцінки кредитоспроможності позичальника банку. Форми забезпечення повернення банківських кредитів, їх поняття та загальна характеристика. Застава як вид забезпечення. Порука та гарантія. Страхування. Особливості нарахування неустойки, пені та штрафів. Особливості формування резервів на покриття можливих втрат за кредитними операціями банку. Методи управління проблемними кредитами.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: операції комерційного банку з векселями: проблеми і перспективи розвитку; форми забезпечення кредиту та їх розвиток в Україні; проблеми і перспективи формування кредитного портфеля комерційного банку в Україні; іпотечне кредитування: проблеми і перспективи розвитку; споживче кредитування в українських комерційних банках та шляхи підвищення його ефективності; методологія оцінки кредитоспроможності позичальників та шляхи її вдосконалення; кредитна політика комерційного банку; методи забезпечення повернення кредитів в умовах сучасної української економіки.

Тема 5. Операції банків з цінними паперами

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Поняття інвестиційних операцій банків. Характеристика цінних паперів та видів банківської діяльності на фондовому ринку. Класифікація та види банківських операцій з цінними паперами. Операції з цінними паперами, що підлягають ліцензуванню.

Емісійні операції банків. Поняття емісії цінних паперів та емісійної діяльності банків. Розміщення акцій та їх обіг. Операції банків з облігаціями власної емісії. Депозитні (ощадні) сертифікати банків як інструмент емісійних операцій.

Інвестиційні операції банків з цінними паперами. Економічна характеристика інвестиційних портфельів цінних паперів. Загальні принципи оцінки цінних паперів у портфелях банку.

Посередницькі (комісійні, клієнтські) операції банків з цінними паперами, їх загальна характеристика. Депозитарні операції комерційних банків. Заставні операції банків з цінними паперами. Механізм проведення брокерських операцій. Операції у ролі інфраструктурних (професійних) учасників ринку цінних паперів.

Ризики, пов'язані з діяльністю банків на ринку цінних паперів та засоби захисту від них. Регулятивні вимоги до операцій банків з цінними паперами.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: операції комерційного банку з цінними паперами: проблеми і перспективи розвитку; Формування портфеля цінних паперів комерційного банку: проблеми і перспективи розвитку в Україні.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Валютні, розрахунково-касові та нетрадиційні банківські операції. Забезпечення фінансової стійкості банку

Тема 6. Валютні операції комерційних банків

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Економічний зміст валютного курсу. Режими та методики курсоутворення. Конвертованість валюти і її види. Класифікатор іноземних валют НБУ. Прямая (європейська) та непряма (американська) система котирування валюти. Крос-курси валют та способи їх обчислення. Характеристика конверсійних (обмінних) валютних операцій. Характеристика депозитно-кредитних валютних операцій та ціноутворення за ними: зміст та призначення ставок LIBID і LIBOR, KIBID і KIBOR. Відкрита валютна позиція банку, порядок її обчислення та регулювання. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті. Операції з міжнародних торговельних розрахунків. Операції з торгівлі іноземною валютою. Операції із залучення та розміщення валютних коштів.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: документарні операції комерційного банку і їх роль у забезпеченні комплексного обслуговування клієнтури; валютні дилінгові операції банку та механізм їх проведення; діяльність комерційного банку як агенту валютного контролю; неторговельні операції банків з іноземною валютою та сучасні напрями їх розвитку; операції банків з дорогоцінними металами та перспективи їх розвитку в Україні.

Тема 7. Операції комерційних банків з організації розрахунків і обслуговування платіжного обороту

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Загальні основи організації безготівкових розрахунків і структура безготівкового грошового обігу. Відкриття і ведення банківських рахунків. Форми та способи безготівкових розрахунків, сфера використання і порядок проведення розрахункових операцій. Особливості оформлення розрахункових документів та порядок їх приймання і виконання банками: розрахунки із застосуванням платіжних доручень та платіжних вимог-доручень; порядок здійснення розрахунків чеками та акредитивами; примусове та договірне стягнення (списання) коштів.

Кореспондентські відносини та міжбанківські розрахунки. Структурна побудова та принципи функціонування системи електронних платежів (СЕП). Схема документообороту в СЕП. Класифікація електронних розрахунково-платіжних документів, що використовуються

в СЕП. Розрахунки з використанням банківських платіжних карток. Характеристика касових операцій банків та забезпечення їх касової діяльності.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: касові операції банку та перспективи їх розвитку в Україні; дистанційне банківське обслуговування клієнтів та напрямки його розвитку; операції банку з платіжними картками та напрямки підвищення їх ефективності; організація міжбанківських розрахунків: проблеми і перспективи розвитку.

Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Види нетрадиційних банківських операцій та послуг: загальна характеристика. Економічні основи банківського лізингу та його форми. Лізингові операції та перспективи їх розвитку в Україні. Банківські гарантії та поручительства, як форми банківських послуг. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Трастові послуги. Учасники факторингових операцій та зміст договірних відносин між ними. Визначення плати за факторингове обслуговування. Характерні ознаки форфейтингу. Зміст і послідовність здійснення форфейтингової операції, визначення плати за неї.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: лізинг як інструмент фінансування інвестиційних проектів та перспективи його розвитку в Україні; факторинг і його особливості в українській банківській практиці.

Тема 9. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення.

Економічні нормативи регулювання діяльності банків та нагляд за їх дотриманням.

Ліквідність та платоспроможність банку. Оцінка ресурсної бази банку з позицій ліквідності та забезпеченості потреб банку в ліквідних засобах.

Основні підходи щодо управління банківськими ризиками. Поняття та мета процесу управління банківськими ризиками. Етапи процесу управління банківськими ризиками. Організаційна структура ризик-менеджменту банку.

Порядок формування і використання резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій. Резервний фонд комерційного банку. Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банку. Порядок формування і використання резервів для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості і від операцій з цінними паперами.

Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. Прибутковість банку: поняття та оцінка. Засоби підвищення продуктивності діяльності банку.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: ліквідність і платоспроможність банку: проблеми їх управління на сучасному етапі; оцінка фінансового стану комерційного банку; проблеми і перспективи формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій банку; стійкість комерційного банку та шляхи її досягнення; позабалансові операції банку та шляхи підвищення їх ефективності.

Модульний контроль 2

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Розрахункова робота «Аналіз фінансового стану банківської установи».

6. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: пояснювально-ознайомлювальний; ілюстративний, дослідницький. Навчальні технології зводяться до викладання лекцій, семінарських занять із доповідями за окремими темами, розв'язуванням задач, тестуванням, опитуванням, контрольними точками.

7. Методи контролю

За змістовними модулями 1, 2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, розв'язання розрахункових завдань, модульний контроль та виконання індивідуального розрахункового завдання.

Підсумковий контроль здійснюється за допомогою оцінювання за модульно-рейтинговою системою і письмового заліку.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,1	8	0...0,8
Робота на практичних і семінарських заняттях	0...2,4	7	0...16,8
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,1	8	0...0,8
Робота на практичних і семінарських заняттях	0...2,4	7	0...16,8
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР (РР, РК)	0...15	1	0...15
Усього за семестр			0...100

Можливе отримання додаткових балів:

- участь у студентській конференції, написання тез доповіді, статті (0...15);

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань (0...40 балів за кожне) та однієї задачі (0...20 балів).

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити індивідуальне завдання, відпрацювати всі практичні заняття й пройти тестування.

Знати сутність і класифікацію банківських установ; знати основні види операцій банків.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити індивідуальне завдання в обумовлений строк, відпрацювати всі практичні заняття, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Вміти оцінювати кредитоспроможність фізичної та юридичної осіб, нараховувати резерви, відсотки за користування кредитами та депозитами.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно» в обумовлений строк або достроково. Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх. Освоїти як основний, так і додатковий матеріал. Вміти оцінювати фінансову стійкість банку, знати основні види ризиків банківської діяльності, вміти обчислювати нормативи банку

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

[illegible]

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=346>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 - № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5, 6. — Ст. 30 (зі змін. і допов.).
2. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.99 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 29. — Ст. 238 (зі змін. і допов.).
3. Закон України “Про іпотеку” від 05.06.03.
4. Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.03 № 979.
5. Закон України “Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю” від 19.06.03 № 978.
6. Закон України “Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 № 1381.
7. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91.
8. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.96.
9. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.94.
10. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”, в редакції, затвердженій ВРУ від 22.05.97.
11. Закон України “Про лізинг” від 16.12.97.
12. Закон України “Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень” від 18.11.03 № 1255-IV.
13. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01 № 2374III.
14. Тимчасовий порядок державної реєстрації іпотек: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31.03. 04 № 410.
15. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах: Затв. Постановою Правління НБУ від 12.11.03 № 492.
16. Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями: Затв. постановою Правління НБУ від 3.12.03 № 514.
17. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Затв. постановою Правління НБУ від 03.12.03 № 516.
18. Інструкція з організації перевезення валютних цінностей та інкасації коштів в установах банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 31.03.2017 № 29.
19. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 21.01.04 № 22.
20. Інструкція про міжбанківський переказ грошей в Україні в національній валюті: Затв. постановою Правління НБУ від 17.03.04 № 110.
21. Положення про порядок визначення та формування обов’язкових резервів для банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 21.04.04 № 172.
22. Положення про забезпечення безперебійного функціонування інформаційних систем Національного банку України та банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 17.06.04 № 265.
23. Положення про депозитарну діяльність Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 19.03.03 № 114.
24. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Затв. постановою Правління НБУ від 14.05.03 № 189.
25. Положення про порядок проведення операцій, пов’язаних з розміщенням облігацій внутрішніх державних позик: Затв. постановою Правління НБУ від 18.06.03 № 248.

26. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України: Затв. постановою Правління НБУ від 04.07.2018 № 75.

27. Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 19.03.03 № 124.

28. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 27.02.2018 № 17.

29. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Затв. постановою Правління НБУ від 28.08.01 № 368.

30. Інструкція про касові операції в банках України: Затв. постановою Правління НБК від 25.09.2018 № 103.

31. Карась П.М. Банківська система: навчальний посібник. Херсон: ОЛДПЛЮС, 2015. 292 с.

32. Л. О. Примостка, М. І. Диба, І. В. Краснова Банківська система України : інституційні зміни та інновації : монографія/ за заг. ред. О. Примостки. К. : КНЕУ, 2015. 434 с.

34. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с.

Допоміжна

35. Банківська система: підручник / О.М. Тридід, Б.В. Самородов, І.М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 536 с.

36. Банківська система: навчальний посібник / укл.: П.О. Нікіфоров, О.М. Гладчук, М.Г. Марич, М.П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 224 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/>